

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความสนใจและความต้องการในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อต้องการทราบว่าหนังสือในห้องสมุดประเภทใดบ้างที่นักเรียนเคยอ่าน ชอบอ่าน ต้องการอ่าน และต้องการให้มีในห้องสมุด และเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการอ่านของนักเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

ผลการวิจัยที่แสดงว่านักเรียนสนใจอ่านหนังสือประเภทใด จะบ่งชี้ถึงความต้องการและรสนิยมในการอ่านของนักเรียน นักเรียนชายและหญิงจะมีรสนิยม ความสนใจ ความต้องการในการอ่าน และมีปัญหาในการอ่านแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และวิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความสนใจและความต้องการอ่าน รวมทั้งการสนับสนุนการอ่านซึ่งได้แก่บริการต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับ ตลอดจนอุปสรรคในการอ่านที่นักเรียนประสบอันเป็นสาเหตุที่กระทบกระเทือนการอ่านของนักเรียน เมื่อสร้างแล้วนำแบบสอบถามนั้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน และ 30 คน ตามลำดับ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้นหลังจากนั้นแล้วได้ส่งแบบสอบถามไปให้นักเรียนในโรงเรียนทั้ง 24 โรงเรียน เพื่อตอบแล้วนำคำตอบของนักเรียนมาแจกแจงความถี่โดยคิดเป็นร้อยละ จำแนกเป็น เขต เพศ และ หาค่าไคสแควร์ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจำนวนนักเรียนชายและหญิงที่ตอบคำถามนั้น

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยโดยพิจารณาอัตราร้อยละสูงสุดของนักเรียนที่ตอบคำถามเกี่ยวกับ

ความสนใจ การส่งเสริมการอ่านและปัญหาในการอ่านของนักเรียน มีดังนี้

จำนวนนักเรียนที่เคยอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีอัตราร้อยละ 88.04 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่เคยอ่านหนังสืออื่น ๆ

จำนวนนักเรียนที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีอัตราร้อยละ 79.92 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่ชอบอ่านหนังสืออื่น ๆ

จำนวนนักเรียนที่ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีอัตราร้อยละ 78.00 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสืออื่น ๆ

จำนวนนักเรียนที่ต้องการอ่านเรื่องจรวคและยานอวกาศ และเรื่องทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้นมีอัตราร้อยละ 61.12 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่ต้องการอ่านเรื่องอื่น ๆ และนักเรียนหญิงที่ต้องการอ่านเรื่องทรัพยากรธรรมชาติมีจำนวนมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จำนวนนักเรียนที่อ่านหนังสือการ์ตูนได้เข้าใจดีมีอัตราร้อยละ 37.53 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่อ่านหนังสืออื่น ๆ

จำนวนนักเรียนที่ตอบว่าได้ใช้บริการห้องสมุดของโรงเรียนมีอัตราร้อยละ 62.75 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่ตอบเรื่องอื่น ๆ และนักเรียนหญิงที่ไปใช้บริการห้องสมุดมีจำนวนมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จำนวนนักเรียนที่ตอบว่าผู้ปกครอง เคยสนับสนุนการอ่านของนักเรียนด้วยการแจกเงินให้ซื้อหนังสืออ่านด้วยตนเองมีอัตราร้อยละ 54.24 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่ตอบเรื่องอื่น ๆ และนักเรียนหญิงที่เคยได้รับแจกเงินจากผู้ปกครองให้ซื้อหนังสืออ่านด้วยตนเองมีจำนวนมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จำนวนนักเรียนที่ตอบว่าอุปสรรคในการอ่านคือ ความไม่สงบในเวลาอ่านหนังสือมีอัตราร้อยละ 33.55 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่ตอบถึงอุปสรรคอื่น ๆ และนักเรียนหญิงที่ตอบว่าอุปสรรคในการอ่านคือความไม่สงบในเวลาอ่านหนังสือมีจำนวนมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จำนวนนักเรียนที่ตอบว่าสามารถอ่านหนังสือได้เข้าใจดีมีอัตราร้อยละ 22.80 ซึ่งหมายความว่านักเรียนส่วนใหญ่อ่านแล้วไม่เข้าใจเท่าที่ควร

อภิปรายผลการวิจัย

เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์รายวัน

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนจำนวนมากสนใจหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีค่าน้อยละสูง แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผลการวิจัยไม่อาจชี้ชัดได้ว่าความสนใจที่แท้จริงของนักเรียน คือความชอบและความต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพราะผลการวิจัยแสดงว่านักเรียนคุ้นเคยกับหนังสือพิมพ์อื่น ๆ มากกว่าอย่างชัดเจน ยิ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์จำหน่ายไปแล้ว นักเรียนก็ยิ่งคุ้นเคยน้อยกว่าหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อมานาน ฉะนั้นจึงอาจเป็นไปได้ว่าห้องสมุดมีหนังสือพิมพ์จำนวนน้อยฉบับ นักเรียนไม่มีโอกาสเลือกอ่านได้ตามความพอใจก็เป็นได้

ผลการวิจัยอีกข้อหนึ่งยืนยันว่านักเรียนจำนวนมากมีความสนใจข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ แสดงถึงค่านิยมของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายที่มีต่อกาฬกีฬาซึ่ง เป็นสิ่งที่น่าสนับสนุนยิ่ง

เกี่ยวกับหนังสือวารสาร

ผลการวิจัยแสดงว่าจำนวนนักเรียนสนใจวารสารเด็กก้าวหน้าและบางกอกไกลเคียงกัน การที่นักเรียนสนใจวารสารเด็กก้าวหน้าเป็นเรื่องปกติ เพราะวารสารฉบับนี้มีทั้งการ์ตูนข่าวสั้น สารและเบ็ดเตล็ดเหมาะสำหรับเด็กอยู่แล้ว แต่การที่นักเรียนมีความนิยมในวารสารบางกอกอันเป็นหนังสือที่ผู้ใหญ่อ่าน เป็นสิ่งที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนจะต้องพิจารณาวารสารฉบับนี้เป็นพิเศษ ทั้งในด้านเนื้อหาสาระของวารสารและพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่จะพึงมีต่อสิ่งแวดล้อม

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจเรื่องในวารสารว่านักเรียนสนใจการอ่านการ์ตูนซึ่ง สอดคล้องกับการวิจัยของ Slover¹ ซึ่งกล่าวว่านักเรียนเกรด 4 ที่มีระดับ I.Q. จะชอบอ่านการ์ตูนมากกว่าเด็กที่มีระดับ I.Q. สูง โดยมีเหตุผลสำคัญว่าสนุก เมื่อ

¹Vera Slover, op. cit., pp. 319-322.

พิจารณาผลการวิจัยข้อนี้แล้วมีความเห็นว่า การที่นักเรียนไทยจำนวนมากชอบการ์ตูนนั้น ไม่ใช่เป็นเพราะว่านักเรียนมีระดับ I.Q. ต่ำ แต่สภาพแวดล้อมที่ช่วยเสริมสร้างจินตศิลป์ของนักเรียนอาจจะยังไม่ดีพอ เช่น กระบวนการเรียนการสอนยังไม่ส่งเสริมการค้นคว้าอย่างจริงจัง ไม่ส่งเสริมความรับผิดชอบและความใฝ่ใจใคร่รู้ก็เป็นได้ และอีกประการหนึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนจำนวนน้อยสนใจเกี่ยวกับข้อเขียนเสียดสีสังคม เรื่องอุศุสากรรม และทอปัญหาจากผู้อ่าน แสดงว่านักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายยังไม่สนใจเรื่องราวที่หนักสมองและอยู่ไกลตัวจนเกินไป

เกี่ยวกับหนังสือสารคดี

ผลการวิจัยข้อนี้ชี้ชัดถึงแนวความสนใจในการอ่านหนังสือสารคดีได้ว่า นักเรียนชอบและต้องการอ่านหนังสือสารคดีชื่อสิ่งประหลาดมหัศจรรย์ โดยมีเหตุผลสำคัญว่าสนุก สอดคล้องกับการวิจัยของ Ashley² นักการศึกษาชาวแคนาดา ซึ่งกล่าวว่านักเรียนในเกรด 4 ชอบอ่านเรื่องลึกลับมหัศจรรย์เป็นอันดับ 1 และ ทวี มุขระโกษา³ สำนวจทัศนคติและความสนใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มอายุ 10 - 13 ปี ว่านักเรียนทั้งสองเพศชอบนิทานอ่านจเวทมนต์คาถา

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจเรื่องสารคดีต่าง ๆ ปรากฏว่านักเรียนจำนวนมากชอบและต้องการอ่านเรื่องราวสมัยโบราณเป็นอันดับ 1 เรื่องเกี่ยวกับมนุษย์และสัตว์โบราณเป็นอันดับ 2 และเกี่ยวกับอวกาศเป็นอันดับ 3 ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของ วรณี สุนทรเวช⁴ ที่พบว่านักเรียนในวัย 11 - 13 ปี ชอบหนังสือเรื่องสัตว์เป็นอันดับแรก รองลงไปชอบเรื่องอวกาศ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับหนังสือสารคดีนี้ให้ประโยชน์แก่ผู้ผลิตและจัดหาหนังสือให้

²L. F. Ashley, op. cit., pp. 1088-1096.

³ทวี มุขระโกษา, เรื่องเสริม, หน้า 147.

⁴วรณี สุนทรเวช, เรื่องเสริม, หน้า 110 - 118.

สนองความต้องการของนักเรียน

เกี่ยวกับหนังสือคำประพันธ์และภานิต

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักเรียนจำนวนมากมีความสนใจหนังสือคำประพันธ์และภานิตตามลำดับ คือ สังข์ทอง รามเกียรติ์ ไกรทอง พระอภัยมณี และขุนช้างขุนแผน เป็นต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผลการวิจัยไม่อาจชี้ชัดถึงแนวความสนใจที่แท้จริงของนักเรียน เพราะหนังสือดังกล่าวเป็นหนังสือแบบเรียนอยู่แล้ว นักเรียนคุ้นเคยเป็นอย่างดี แต่หนังสืออื่น เช่น ระคนลันไค ศึกษาภานิต โคมุตร สวัสดิรักษา พระยาฉันทันนั้น นักเรียนคุ้นเคยแต่น้อย แสดงว่าการจัดบริการหนังสือแก่นักเรียนยังไม่กว้างขวาง เท่าที่ควร

เกี่ยวกับหนังสือมีภาพประกอบ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นแนวความต้องการอ่านหนังสือภาพประเภทนิทาน เพราะนักเรียนจำนวนมากมักจะกล่าวคุ้นเคยกับหนังสือภาพเรื่องสังข์ทองเป็นอันดับแรก แต่จำนวนมากก็กล่าวว่าการให้ของสมุคมีหนังสือภาพเรื่องเจ้าหญิงนิทรา โดยมีเหตุผลสำคัญว่าสนุก ผู้ผลิตหนังสือและบรรณาธิการของสมุคโรงเรียนน่าจะได้ประโยชน์จากการวิจัยนี้ อยู่พอสมควร น่าสังเกตว่าหนังสือประเภทนี้แพร่หลายเป็นที่รู้จักในหมู่นักเรียนเป็นอย่างดี นอกจากเรื่องบอมบาเจ้าไฟร ผลวิจัย และมโหสถ ที่นักเรียนจำนวนน้อยพอจะคุ้นเคย เพราะค่าร้อยละต่ำกว่าร้อยละ 20

เกี่ยวกับหนังสือภาพประวัติบุคคล

นักเรียนจำนวนมากมีความสนใจเกี่ยวกับหนังสือภาพประวัติบุคคลของไทย เช่น ศรีปราชญ์ พอขุนรามคำแหงมหาราช และพันท้ายนรสิงห์ น่าสังเกตว่านักเรียนไม่ให้ความสนใจกับหนังสือภาพประวัติบุคคลต่างชาติเท่าใดนัก อาจจะเป็นเพราะว่าของสมุคมีหนังสือน้อย นักเรียนรู้จักเรื่องราวของบุคคลชาติอื่น ๆ น้อยไปก็เป็นได้ วงการผลิตหนังสือน่าจะให้ความสนใจเรื่องนี้มาก

เกี่ยวกับหนังสือการ์ตูน

แนวโน้มของนักเรียนจำนวนมากเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนแบบ การ์ตูนชายหัวเราะ

และชัยพฤกษ์การ์ตูน เป็นต้น ส่วนเรื่องต่าง ๆ นั้นนักเรียนต้องการให้มีการ์ตูนเรื่อง ไกรทอง ไอมัคแคง กระสือสาว ดุงเหนง และกาโม เป็นต้น ผลการวิจัยนี้พอจะเป็น แนวคิดสำหรับนักสร้าง เรื่องการ์ตูนได้พอสมควร น่าสังเกตว่านักเรียนชายสนใจการ์ตูนมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Slover⁵ ที่ว่านักเรียนชายสนใจการ์ตูนมากกว่าหนังสือเรื่อง และนักเรียนหญิงสนใจหนังสือเรื่องมากกว่าการ์ตูน

เกี่ยวกับหนังสือเสริมความรู้ภาษาไทย

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนจำนวนมากคุ้นเคยกับหนังสือเสริมความรู้เป็นบางเล่ม เช่น นิทานร้อยบรรทัดเท่านั้น ส่วนหนังสืออื่น ๆ นักเรียนคุ้นเคยแต่เพียงจำนวนเล็กน้อย เป็นที่น่าตั้งข้อสังเกตว่า การผลิตหนังสือประเภทนี้ยังไม่กว้างขวางก็เป็นได้ ผลการวิจัยชี้ไปถึงความต้องการอ่านหนังสือเสริมความรู้เรื่องวรรณคดีไทยเป็นอันดับแรก ฉะนั้นวงการผลิตหนังสือน่าจะได้มีการเคลื่อนไหวเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่านให้เพียงพอ

เกี่ยวกับหนังสือเสริมความรู้วิทยาศาสตร์

แนวความสนใจของนักเรียนมุ่งไปที่การอ่านหนังสือประวัตินักวิทยาศาสตร์ หนังสือที่นักเรียนจำนวนน้อยคุ้นเคยคือ สารานุกรมวิทยาศาสตร์ ทั้ง ๆ ที่เป็นหนังสือที่นำมาอ่านอยู่มาก จึงเป็นข้อคิดสำหรับห้องสมุดโรงเรียนควรจะได้จัดหาหนังสือดีมีประโยชน์ให้นักเรียนได้อ่านอย่างกว้างขวาง

สิรินทร์ ชวงโชติ⁶ เคยสำรวจพบว่านักเรียนวัย 11 - 13 ปี สนใจหนังสือเรื่อง เครื่องบินและอวกาศเป็นอันดับ 5 และ 6 แต่ผู้วิจัยได้พบในครั้งนี้นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ต้องการอ่านเรื่องจรวดและยานอวกาศเพิ่มขึ้นเป็นอันดับแรก แสดงถึงความต้องการของนักเรียนเปลี่ยนไปตามสภาพความก้าวหน้าทางวิชาการในปัจจุบัน ซึ่งผู้ผลิตหนังสือและห้องสมุดทุกแห่งน่าจะได้รับความสัมพันธ์กันมากขึ้น เพื่อจัดหนังสือให้สนอง

⁵Vera Slover, op. cit., pp. 319-322.

⁶สิรินทร์ ชวงโชติ, เรื่องเดิม, หน้า 119 - 122.

ความต้องการในการอ่านได้ทั่วถึง กระบวนการเรียนการสอนก็ต้องสนับสนุนการค้นคว้าหาความรู้ให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอด้วย

เกี่ยวกับหนังสือเสริมความรู้สังคมศึกษา

เป็นที่น่ายินดีว่านักเรียนจำนวนมากยังมุ่งมั่นอยู่ในค่านิยมของความรู้ในทางความประพฤติ และประเทศชาติ เพราะปรากฏว่านักเรียนคุ้นเคย ชอบ และต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือสมบัติยูดี วันสำคัญของชาติและเมื่อวันเด็ก เกี่ยวกับความต้องการเรื่องต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ปรากฏว่านักเรียนต้องการอ่านเรื่องภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สถานที่และวัตถุโบราณ ซึ่งชี้แนวความสนใจของนักเรียนว่าต้องการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่อง รอบตัวและประวัติศาสตร์ความเป็นมาอยู่มาก

เกี่ยวกับหนังสือสอนศาสนา

ผลการวิจัยชี้ชัดว่า นักเรียนคุ้นเคยกับหนังสือพุทธประวัติเป็นส่วนมาก ส่วนความคุ้นเคยกับหนังสือเล่มอื่นมีจำนวนต่ำ ฉะนั้นผลการวิจัยจึงไม่อาจชี้ชัดว่านักเรียนต้องการอ่านหนังสือศาสนาเล่มใดและเรื่องใดเป็นที่แน่นอน จึงเป็นหน้าที่ของครูและห้องสมุดจะต้องจัดเสนอหนังสือให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกอ่านได้มากกว่าที่เป็นอยู่ และอาศัยงานวิจัยเฉพาะเรื่องนี้เพิ่มเติมต่อไป เพื่อชี้แนวความสนใจและความต้องการอ่านที่แท้จริงของนักเรียน

เกี่ยวกับหนังสือนิทาน

หนังสือนิทานที่เป็นที่นิยมของนักเรียนจำนวนมากคือ นิทานศรีชนดุชย์ แสดงว่านักเรียนพอใจอ่านเพื่อความบันเทิงมากกว่าการค้นคว้าเฉพาะเรื่อง เพราะรอยละของจำนวนนักเรียนที่ตอบคำถามสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่ตอบเกี่ยวกับการอ่านหนังสือความรู้

นักเรียนจำนวนมากทั้งสองเพศกล่าวว่าการอ่านนิทานเกี่ยวกับการผจญภัยเพิ่มขึ้น ซึ่งแตกต่างไปจากการสำรวจของ วรณี สุนทรเวช⁷ ที่ว่านักเรียนหญิงชอบ

⁷ วรณี สุนทรเวช, เรื่องเดิม, หน้า 110 - 118.

นิทานพื้นเมือง และนักเรียนชายชอบนิทานโบราณคดี

เกี่ยวกับหนังสือแปลจากภาษาอื่น

นักเรียนจำนวนมากให้ความสนใจกับหนังสือแปลเจนิทานง่าย ๆ เช่น เรื่อง สิงโตกับหนู และม้าแสดรู้ ค่ายเหตุผลสำคัญว่าสนุก ซึ่งผลการวิจัยนี้คงช่วยให้ห้องสมุด ครู และผู้ปกครองทราบความสนใจของนักเรียน และหาวิธีเสริมสร้างประสบการณ์ในการอ่าน ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

เกี่ยวกับหนังสือนวนิยาย

แม้นักเรียนจะได้บอกถึงความคุ้นเคย ความชอบ และความต้องการอ่านหนังสือ เรื่อง นำเขาะทราย เป็นอันดับ 1 ก็ตาม ผู้วิจัยก็ยังเห็นว่าหนังสือนวนิยายมีอยู่มากมาย หนังสือเรื่องอื่น ๆ ที่นักเรียนยังไม่คุ้นเคยยังมีอีกมาก ฉะนั้นจึงไม่คิดว่าคำตอบหรือผล วิจัยข้อนี้จะก่อให้เกิดแรงจูงใจ แต่หาสนใจว่านักเรียนต้องการอ่านนวนิยายเรื่องมหัศจรรย์ หรือลึกลับเป็นอันดับ 1 เรื่องวีรบุรุษ-วีรสตรี และเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นเรื่อง รองลงไป ซึ่งผลการวิจัยข้อนี้พอจะเป็นแนวคิดแก่ผู้ผลิตหนังสือและห้องสมุดในโรงเรียน ได้พอควร

เกี่ยวกับหนังสือบทละคร

ผลการวิจัยไม่สามารถชี้ชัดถึงแนวความสนใจในหนังสือประเภทนี้ เนื่องจาก จำนวนนักเรียนที่ตอบคำถามทั้งหมดมีค่าร้อยละต่ำ จึงอาจเป็นไปได้ว่านักเรียนยังไม่คุ้นเคย กับหนังสือบทละครเท่าที่ควร นอกจากเรื่อง เงาะป่า และหนูจ๋า ซึ่งมีค่าร้อยละของจำนวน นักเรียนที่ตอบคำถามสูงกว่าร้อยละ 25

สังเกตแนวความสนใจของหนังสือทุกประเภทเห็นได้ว่า นักเรียนสนใจหนังสือที่มี เนื้อหาเชิงประวัติและความเป็นมา เรื่องเบาสมองเชิงขบขัน และลึกลับมหัศจรรย์เป็นสำคัญ

ส่วนที่ 2

เกี่ยวกับสิ่งที่ให้บริการ คำแนะนำ และปัญหาที่อาจเกิดจากโรงเรียน

พิจารณาผลการวิจัยแล้วเห็นว่านักเรียนได้รับการสนับสนุนให้อ่านเพิ่มเติมจาก

โรงเรียนอยู่บางแต่ไม่กว้างขวางนัก เช่น มีนักเรียนจำนวนหนึ่งกล่าวว่าโรงเรียนมีหนังสือพิมพ์รายวัน นิทาน และการ์ตูนเป็นสำคัญ แสดงว่าโรงเรียนขาดหนังสือประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียนเลือกอ่าน นักเรียนบางจำนวนตอบว่าไม่เคยใช้ห้องสมุดและมุมหนังสือ แสดงว่ากระบวนการเรียนยังไม่ส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง และยังมีนักเรียนบางจำนวนตอบว่า ครูใหญ่เป็นผู้หยิบหนังสือให้นักเรียนอ่านแต่ผู้เดียว แสดงว่าบางโรงเรียนยังไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ห้องสมุดเท่าที่ควร

อนึ่ง นำสังเกตผลการวิจัยข้อหนึ่งว่า นักเรียนชายมักใช้เวลาตอนกลางวัน ซึ่งหมายถึง เวลาวางหลังอาหารกลางวันอ่านหนังสือมากกว่านักเรียนหญิง ฉะนั้น ครูและผู้บริหารโรงเรียนน่าจะได้แง่คิดไปจากผลการวิจัยนี้จัดโปรแกรมการอ่านขึ้นให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนชายได้เป็นอย่างดี

เกี่ยวกับการสนับสนุนและปัญหาจากบ้านและผู้ปกครอง

พิจารณาผลการวิจัยแล้ว เห็นได้ว่า นักเรียนจำนวนมากพอมีโอกาสดำเนินการส่งเสริมการอ่านจากที่บ้านพอควร แต่มีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งมีสภาพแวดล้อมไม่อำนวยแก่การอ่าน เช่น นักเรียนชายจำนวนหนึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับบิดามารดาไม่ค่อยอยู่ร่วมกัน นักเรียนจำนวนหนึ่งไม่มีโต๊ะเก้าอี้และไม่มีไฟในห้องพัก ปัญหาสำคัญคือนักเรียนส่วนใหญ่มักถูกเรียกใช้ในขณะอ่านหนังสือ นอง ๆ ไปรบกวนขอให้อธิบายการบ้าน และผู้อื่นคุยกันเสียงดัง ปัญหาเหล่านี้เป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยาก นอกจากครูและผู้บริหารโรงเรียนจะได้สอดแทรกการสอนให้ผู้ปกครองช่วยเหลือนักเรียนได้ในโอกาสที่ได้ประชุมผู้ปกครองประจำปีหรือโอกาสอื่น ๆ บาง วิธีช่วยเหลืออีกประการหนึ่ง คือโรงเรียนจัดโปรแกรมการอ่านเป็นพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาที่บ้าน

เกี่ยวกับสิ่งที่ปัญหาจากตัวนักเรียนเอง

พิจารณาผลการวิจัยแล้ว เห็นว่า นักเรียนจำนวนหนึ่งยังมีปัญหาส่วนตัวเกี่ยวกับการอ่าน ซึ่งโรงเรียนจะต้องศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วจัดโปรแกรมการอ่านซ่อม

เสริม โปรแกรมการอ่านเพื่อเสริมประสบการณ์ และโปรแกรมการอ่านเพื่อพัฒนาจินตนาการในการอ่านอย่างถูกต้อง รวมทั้งช่วยขจัดปัญหาของแต่ละบุคคลให้หมดไปด้วย ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการอ่านจนเป็นคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

การวิจัยเพื่อต้องการทราบแนวความสนใจการอ่านของนักเรียนในคราวต่อไป ผู้วิจัยใครขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

1. ควรได้มีการวิจัยเฉพาะหนังสือประเภทใดประเภทหนึ่งเป็นคราว ๆ ไป เพราะการตอบคำถามคราวเดียวกันยืดยาวหลายเรื่อง ทำให้ผู้ตอบสับสนและเบื่อหน่าย ฉะนั้น การตอบคำถามคราวเดียวสั้น ๆ ย่อมช่วยให้นักเรียนตอบคำถามด้วยความเต็มใจและจริงใจกว่า

2. ก่อนการวิจัยความสนใจเกี่ยวกับหนังสือแต่ละประเภท ควรควบคุมให้นักเรียนรู้จักหนังสือเหล่านั้นอย่างทั่วถึงเสียก่อน แล้วจึงสำรวจความสนใจหรือความคิดเห็นที่นักเรียนมีต่อหนังสือเหล่านั้น

3. ควรได้มีการสร้างเครื่องมือวิจัยแบบอื่นบ้าง เช่น การสัมภาษณ์ การแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ การจัดลำดับความสนใจเกี่ยวกับหนังสือประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย